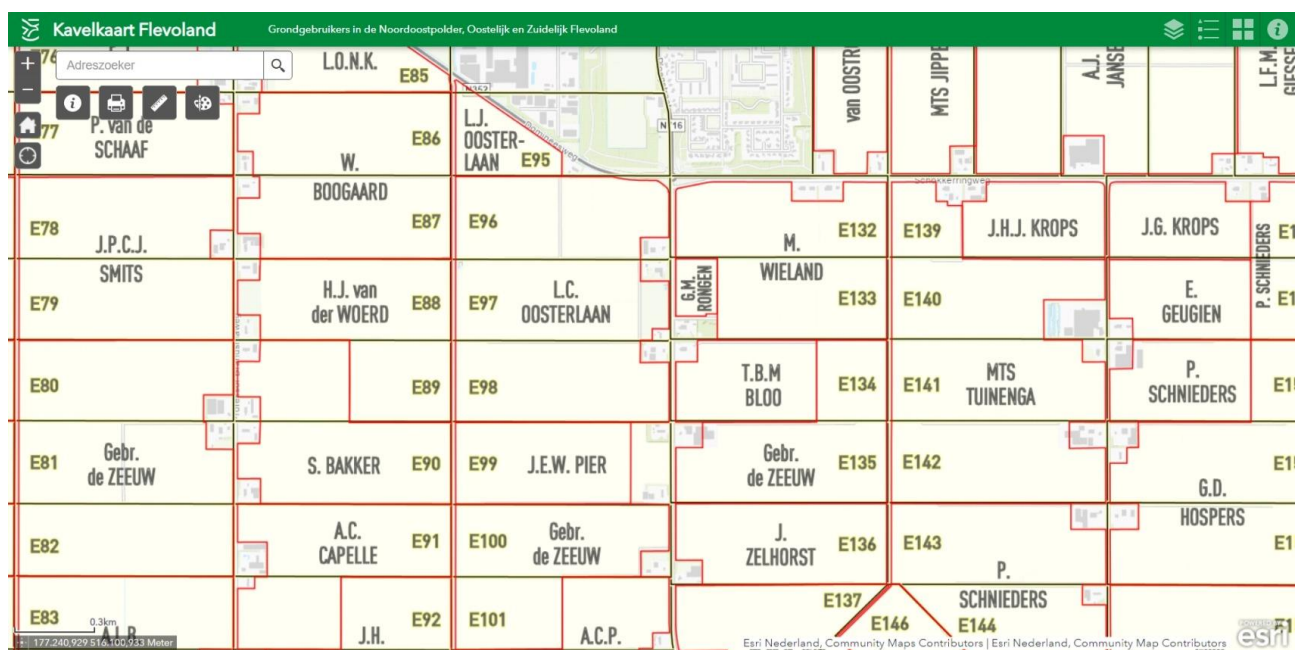

De noodlanding van de Spitfire Mk.IX-BS534 – RF-Y

Kavel E98

Havenweg 6, Nagele

Verslag van de noodlanding van piloot Kazimierz Stankiewics

13 oktober 1944

Schaalmodel Spitfire (foto H. Roman)

Sergeant Kazimierz Stankiewicz was piloot van de Vickers Supermarine Spitfire MK.IX – BS534 – RF-Y toen hij op 13 oktober 1944 om 13.00 uur opsteeg van luchtmachtbasis Coltishall in het graafschap Norfolk, ten noordoosten van Londen. Stankiewicz maakte met zijn Spitfire onderdeel uit van het 303de (Poolse) squadron jachtvliegtuigen onder commando van de Royal Air Force (RAF). Het squadron was nu onderweg voor zijn zoveelste missie tegen nazi-Duitsland.

De bemanning

Rang	Naam	Functie	Leeftijd	Luchtmacht	EVD
Sergeant	Kazimierz Stankiewicz	Fighter Pilot	24 jaar	PAF	EVD

PAF Polish Air Force

EVD Evaded (ontkomen)

Kazimierz Stankiewicz

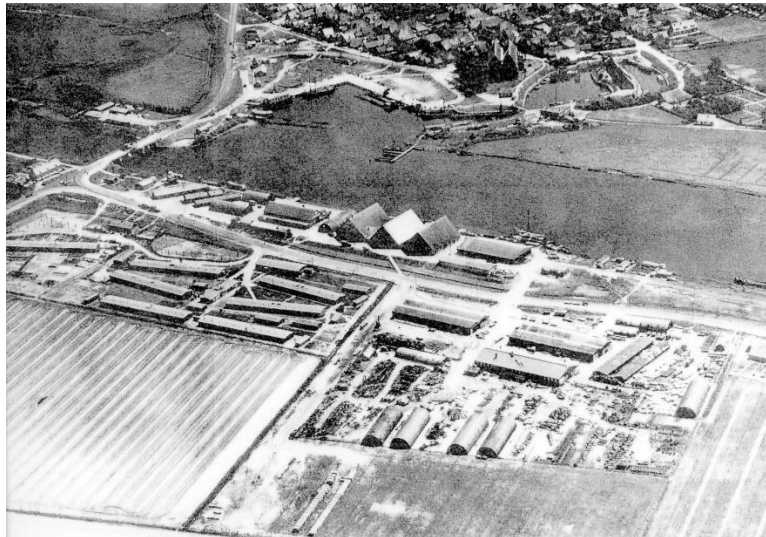

Bron: mevrouw AMC Lankwarden-Kuypers, Nijmegen

Onderweg lekte het vliegtuig op een gegeven moment echter glycol. Dit chemische middel wordt gebruikt in de productie van onder andere antivries en motorkoelvloeistoffen. Blijkbaar was de lekkage zodanig ernstig dat Stankiewics zich genoodzaakt zag een noodlanding te maken. Hij kwam die middag rond 15.15 uur terecht op kavel E98, ter hoogte van wat nu Havenweg 6 te Nagele is.

Hij bracht het er levend en zonder letsel vanaf. Na de noodlanding ontdeed hij zich van zijn parachute, harnas en vliegersjack, liep bij het vliegtuig vandaan en ging zitten om een sigaret te roken. Hulp kwam van twee jongemannen, L. Wit en H. van Putten uit Kampen. Zij waren in de Noordoostpolder ondergedoken en werkten daar om zo aan de Arbeitseinsatz in Duitsland te ontkomen. Ze hadden het zien gebeuren, vonden Stankiewics en brachten hem over naar opperwachtmeester van de marechaussee J.T. den Besten van de politiepost bij Ramspol.

Daar kreeg hij burgerkleden en werd overgedragen aan de ondergrondse. De eerstvolgende dagen verbleef hij in arbeiderskamp Zwartemeer tussen Ramspol en de Kadoelen, waarna hij werd overgebracht naar de Centrale Werkplaats van de Directie van de Wieringermeer (afdeling Noordoostpolderwerken) bij Vollenhove.

Locatie Centrale Werkplaatsen van de Directie van de Wieringermeer (Noordoostpolderwerken) in de Noordoostpolder, tegenover Vollenhove (Bron: nopinoorlogstijd.nl)

Uit beschikbare gegevens duiken in dit verband de namen op van aannemer Kingma en notaris Van Kluyve uit Vollenhove, beiden bekende pilotenhelpers. Zij waren het die met hun contacten ervoor konden zorgen dat in de Noordoostpolder en omgeving neergekomen geallieerde vliegeniers verder geholpen werden. Het zou dan ook zomaar daar in Vollenhove geweest kunnen zijn dat sergeant Stankiewics een Nederlandse alias met persoonsbewijs onder de naam Piet Smit kreeg.

Het was de bedoeling Stankiewics via de zogenaamde 'pilotenlijn' over te brengen naar bevrijd gebied. Er was echter een probleem: op deze verzetslijn was sprake geweest van verraad, dus was er een groot risico. In Vollenhove kon hij niet blijven. Begin november 1944 werd Stankiewics dan ook naar Kampen gebracht. Dat gebeurde door Wiebe Soetendal achterop de motor. Soetendal was een onder een schuilnaam ondergedoken onderofficier en districtscommandant van de Binnenlandse Strijdkrachten. In Kampen heeft Stankiewics tot 13 februari 1945 op zes verschillende adressen

ondergedoken gezeten. Daarna werd toch de tocht naar bevrijd gebied echt ondernomen, en met succes.

Sergeant Stankiewics bereikte via de Biesbosch de vrijheid in de nacht van 12 op 13 maart 1945.

Kazimierz Stankiewicz woonde na de oorlog in Australië. Hij overleed in 1989 op 69-jarige leeftijd.

Bronnen: www.flevolanderfgoed.nl; www.teunispats.nl; www.nopinoorlogstijd.nl; Kavelkaart Flevoland van Provincie Flevoland

Bewerking: Stichting Canon De Noordoostpolder

Publicatie: januari 2024